

СУМІСНІ ПОСІВИ КУКУРУДЗИ З БОБОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ

Кісіль Тетяна

Науковий керівник: кандидат с.-г. наук Бурко Л. М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Одне з провідних місць серед кормових культур посідає кукурудза. Ця культура за кормовими якостями, використанням та урожайністю зеленої маси не має рівних і є універсальною.

Доцільно тваринам згодовувати кукурудзу разом з бобовими культурами, для збалансування раціону протеїном. Одновидові посіви, як і кукурудзи так і бобових забезпечують менший збір кормових одиниць і перетравного протеїну з гектара, а ніж у сумішках. Також забезпечують більш вищі та сталі врожаї, оскільки за сумісного вирощування та чи інша культура може виявитись менш чутливою до окремих несприятливих факторів навколишнього середовища. Окрім того, з економічної і організаційної точки зору впровадження сумісних посівів кукурудзи з бобовими є вигіднішими. Соя, кормові боби та інші бобові культури в чистому вигляді силосуються гірше а за сумісного вирощування з кукурудзою краще.

За сумісного вирощування культур рослини менше пошкоджуються шкідниками та уражуються хворобами. Також ефективніше використовується тепло, ґрунтові умови та сонячна енергія. У ґрунті при цьому більше нагромаджується кореневих і рослинних решток, які розкладаючись, поліпшують водно-фізичні властивості та структуру ґрунту.

З метою підвищення вмісту протеїну в кормах в останні роки стали приділяти велику увагу змішаним і ущільненим посівам кукурудзи з зернобобовими культурами (боби, чина, люпин, соя, горох). Як ущільнюючою культурою в міжряддях кукурудзи на зерно можна вирощувати також гарбуз або квасолю. У зерні кукурудзи міститься багато жиру і крохмалю, а також провітаміну А. Крім того, подрібнена надземна маса може слугувати в ґрунті, як органічне добриво. Будучи просапною культурою, кукурудза вважається хорошим попередником, тому що очищає ґрунт від бур'янів в сівозміні. У порівнянні з іншими зерновими ця культура менше пошкоджується шкідниками, добре використовує дощі другої половини літа і не обсіпається при збиранні.

Кормова маса кукурудзи має дуже високу енергетичну поживність, але як і маса інших злакових культур, містить недостатньо протеїну. З однорічних культур найбільш багаті білком бобові рослини, які в листі, стеблах і насінні містять більше органічних і мінеральних сполук азоту, ніж злаки. Тому змішані посіви кукурудзи з бобовими культурами є важливим резервом збагачення зеленої і силосної маси рослинним білком.

У районах достатнього зволоження такі посіви зазвичай дають більший урожай силосної маси і абсолютно сухої речовини, ніж чисті посіви кукурудзи. При цьому підвищується вихід кормових одиниць і протеїну. У посушливих

умовах вони не поступаються чистим посівам кукурудзи по урожаю силосної маси і виходу кормових одиниць, а також значно перевершують їх за виходом протеїну. У районах достатнього зволоження і при зрошенні змішані посіви кукурудзи з бобовими можна успішно вирощувати в післяякісних посівах, а також і в якості проміжної культури. При цьому з одного поля отримують два-три врожаї на рік, що сприяє підвищенню інтенсивності використання землі.

При сумісному вирощування кукурудзи із зернобобовими, кореневі виділення бобових мають позитивний вплив на окислювально-відновні реакції, склад білків, накопичення сухої речовини; вміст хлорофілу, цінних амінокислот у рослинах кукурудзи збільшується приблизно на 1,5-3,0 %. Кореневі виділення злакового компоненту активно засвоюються бактеріями, що живуть на коріннях бобових.

Отже, сумісне вирощування кукурудзи з бобовими культурами має важливе значення у кормовиробництві, оскільки відбувається збільшення загальної кількості білку та підвищення урожайності силосної маси. Зелена маса бобових має у своєму складі вітаміни та мінеральні речовини, що сприяє підвищенню коефіцієнта перетравності кормів.

ЗМІШАНІ ПОСІВИ ОДНОРІЧНИХ КОРМОВИХ КУЛЬТУР

Коваленко Андрій

Науковий керівник: кандидат с.-г. наук Бурко Л. М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Зернобобові культури мають важливе значення в зерновому і кормовому балансі господарств. Саме їм належить особлива роль у розв'язанні білкової проблеми. Це головне джерело збалансованого за амінокислотами, найдешевшого, екологічно чистого білка. Дефіцит останнього, є основною причиною перевитрат корму, низької продуктивності в тваринництві. В зерні бобових культур міститься 200–300 г перетравного протеїну з розрахунку на одну кормову одиницю, а в зеленій масі – 150–200 г. Проте використання зеленої маси з одновидових посівів бобових культур шкідливо впливає на організм тварин, внаслідок чого вони втрачають продуктивність та не раціонально використовують корми. У той же час згодовування кормів із злаково-бобових сумішок сприяє запобіганню цього недоліку, бо покращується не тільки загальна поживність раціону, але й зростають його якісні показники.

Важливим джерелом надходження ранніх зелених кормів є посіви бобово-злакових сумішей, а також озимих кормових культур, які дають можливість одержати два врожаї зеленої маси за вегетацію, додатково забезпечити тваринництво кормами і сировиною для створення страхових запасів консервованих кормів у літній період.

Серед бобово-злакових сумішей однорічних культур найбільш поширена традиційна вико-вівсяна суміш. Проте з виведенням нових сортів злакових і бобових культур до складу ранньовесняних сумішей в основному включають